

Break-out Keuzebegeleiding

AFM Pensioenevent 2026

Ingrid Mertens, Tom Wijnhorst en Anne van Kekem

4 juni 2026

Agenda

01 Toezicht op open norm keuzebegeleiding

02 Enkele inzichten uit keuzebegeleidingonderzoeken:

- a. Tijdig
- b. Correct
- c. Gevolgen van keuzes

03 Afronding en vragen

01

Toezicht op open norm keuzebegeleiding

Wettelijk kader keuzebegeleiding

Met de inwerkingtreding van de Wtp zijn pensioenuitvoerders verplicht om **adequate keuzebegeleiding** aan te bieden

De wettelijke norm heeft betrekking op **alle (voorlopige) keuzes** die deelnemers kunnen maken binnen de regeling

Daarbij moeten pensioenuitvoerders deelnemers inzicht bieden in **de gevolgen van gecombineerde keuzes** op de pensioenuitkering.

Stel uw deelnemers in staat een passende keuze te maken

Pensioenuitvoerders zijn verplicht deelnemers op een adequate wijze te begeleiden bij het maken van keuzes binnen de regeling en zorgt voor een inrichting van de keuzeomgeving die de deelnemer in staat stelt om een passende keuze te maken.

(artikel 48a, Pw en artikel 59a, Wvb)

Pensioenuitvoerders moeten deelnemers informeren over de keuzes binnen de regeling en de gevolgen (van een combinatie) van deze keuzes op de pensioenuitkering.

(artikel 48, derde lid, Pw en artikel 59, derde lid, Wvb)

Overzicht van keuzes

Keuzes in opbouwfase

- Waardeoverdracht bij start deelneming
- Beleggingsvrijheid in de opbouwfase
- Aan- en afmelden partner
- Nabestaandenpensioen
- Keuzes bij echtscheiding
- ANW-hiaatverzekering
- Arbeidsongeschiktheidspensioen
- Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid
- Bijsparen
- Deelname aan netto-pensioen
- Afkoop van bovenmatig pensioen
- Afkoop klein pensioen
- Keuzes t.a.v. vrijwillige voortzetting

Keuzes rondom pensionering

- Directe inkoop
- Voorlopig keuzemoment vast/variabel
- Vaste of variabele uitkering
- Keuze aanbieder (shoprecht)
- Deeltijdpensioen
- Vervroegen pensioeningang
- Verlaten pensioeningang
- Uitruil nabestaandenpensioen in OP en vice versa
- Hoog-laag, laag-hoog en gelijkblijvend
- Vaste daling of vaste stijging
- Toepassing loonheffingskorting

Keuzes na pensionering

- Keuze voor vast/variabel tijdens de transitie
- (Beleggingsprofiel tijdens de uitkeringsfase)
- Keuzes bij uit elkaar gaan

De pensioenwet kent veel open normen, zoals:

Correct

Duidelijk

Evenwichtig

Tijdig

Persoonlijke informatie
sluit aan bij
informatiebehoefte en
kenmerken van de
deelnemer

Op een adequate wijze
begeleiden

In staat stellen een
passende keuze te
maken

Aanzet tot relevante
actie

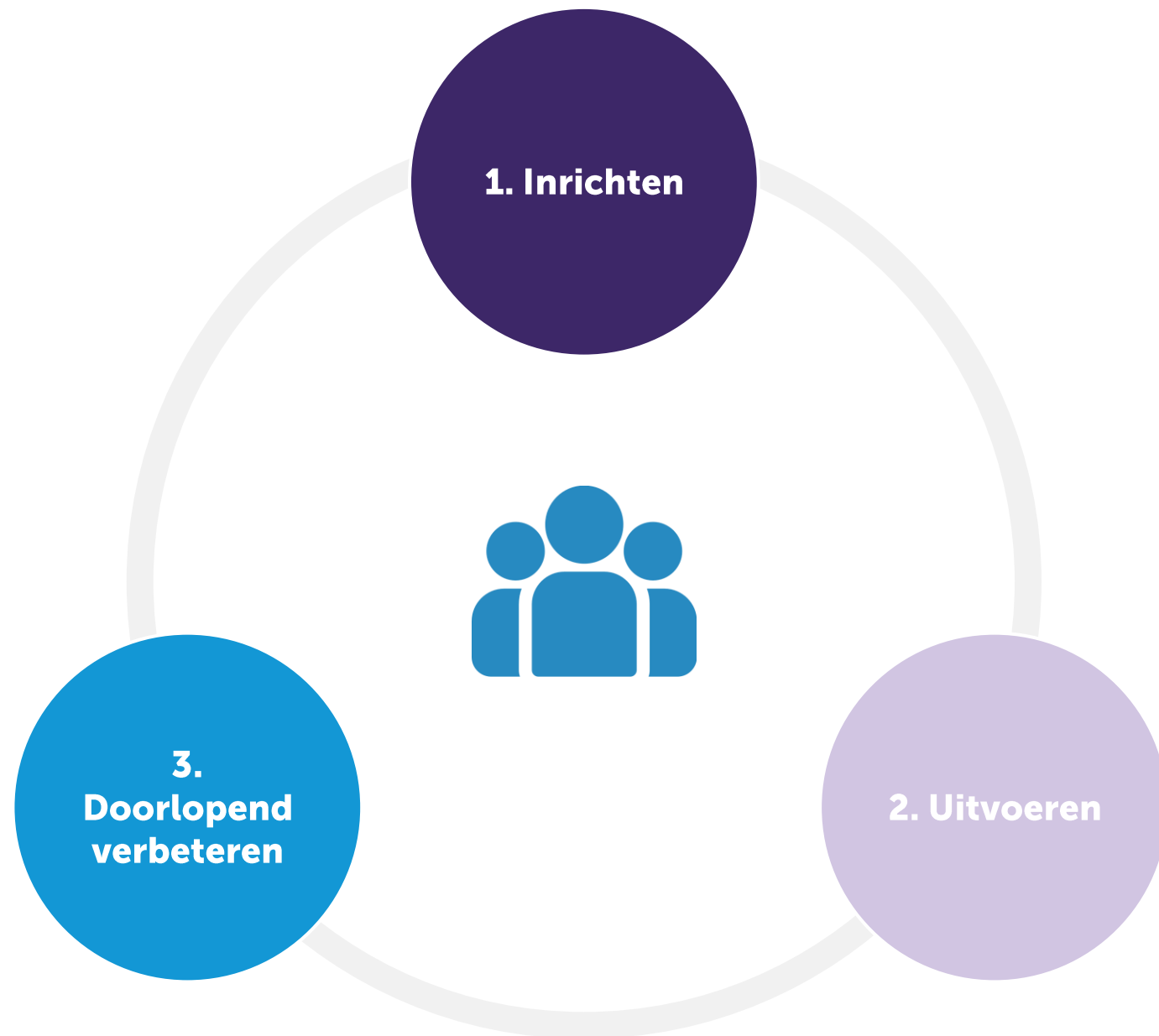
Open normen

Definitie

Invulling

Toezicht

Proces adequate keuzebegeleiding

Toezicht AFM

November 2022

Publicatie voorlopige leidraad

2024

Verkennend onderzoek naar de inrichting van keuzebegeleiding. In Q1 2025 zijn de bevindingen gepubliceerd.

Nu

Nalevingsonderzoek waarbij de AFM toetst of pensioenuitvoerders voldoen aan de keuzebegeleidingsnorm, met focus op gevolgen van keuzes bij pensionering.

1 juli 2023

Inwerkingtreding keuzebegeleidingsnorm en publicatie leidraad.

Eind 2025

Verkennend onderzoek naar keuzebegeleiding bij bedrag ineens. In Q4 2025 zijn de bevindingen gepubliceerd.

02

Enkele inzichten uit keuzebegeleiding- onderzoeken

a

Tijdig

Wanneer begin je deelnemers te wijzen op de keuzes die ze kunnen maken rondom pensionering?

Tijdig

Inzicht in de hoogte van het pensioen

Deelnemers weten (zo goed mogelijk) wat zij krijgen voordat hun keuze definitief is

Verschillen tussen digitaal en offline

Een iteratief keuzeproces vergt per post meer doorlooptijd dan online

Niet iedereen volgt het standaard traject

Kennen ook deelnemers die niet in het standaard proces vallen de gevolgen van keuzes

b

Correct

Stelling:

Ik kijk regelmatig in de online keuzeomgeving van mijn organisatie

Correct

Betrek verschillende expertises

Problemen kunnen zich voordoen op het snijvlak, en zijn dan lastiger op te sporen.

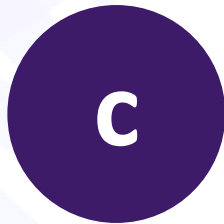
Vertrouwen is goed, controleren is beter

Een testprotocol en duidelijke checks & balances kunnen fouten voorkomen.

Maak gebruik van signalen en klachten

Stellen deelnemers vragen of begrijpen ze iets niet? Dat kan zijn omdat er iets mis gaat.

Gevolgen keuzes

Waar loop je tegenaan bij inzicht geven in de gevolgen van keuzes?

Gevolgen van keuzes

Enkele voorbeelden

Impact vervroegen op hoogte pensioen

Aanmelden van partner

Doorverwijzen naar adviseur voor inzicht in gevolgen keuzes

Aanvullende berekeningen

03

Afronding en vragen

Vragen?

Kijk op afm.nl bij pensioenuitvoerders of mail ons op pensioen@afm.nl

Aanmelden transitiebulletin?

Scan de QR-code of ga naar afm.nl/transitiebulletin

